

Szkolnictwo wyższe i innowacje

Urszula Sztanderska

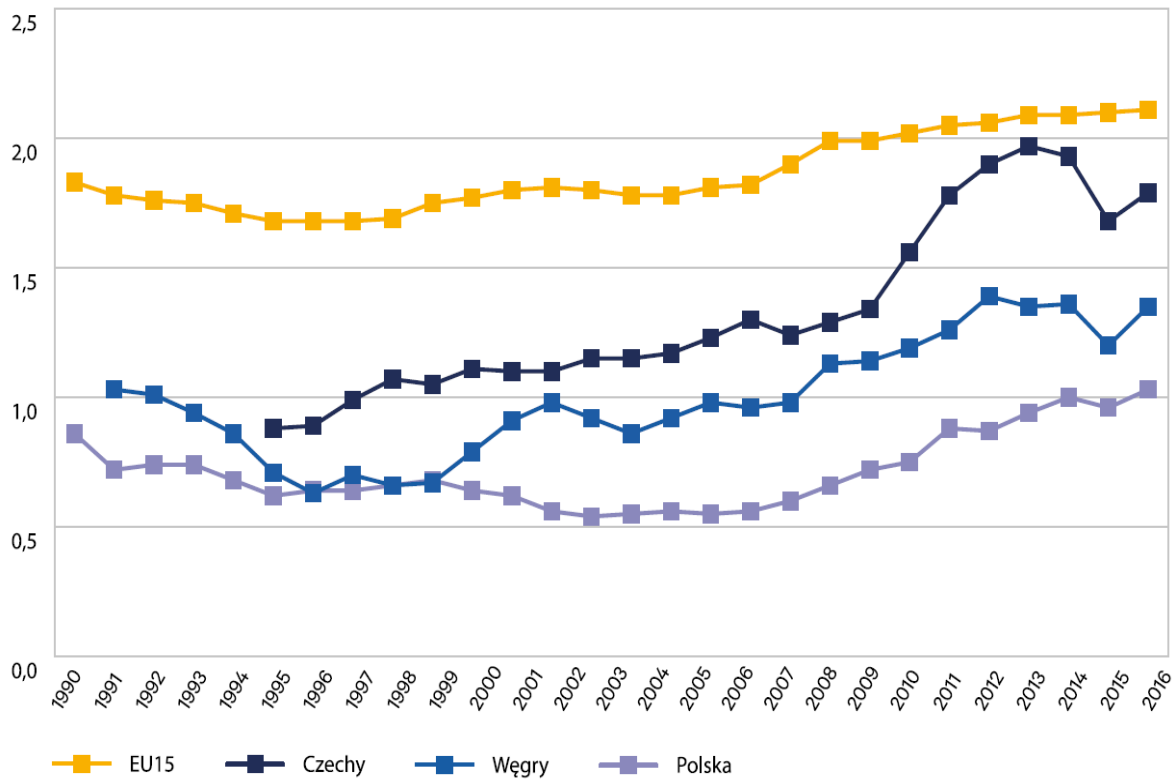

Na podstawie tekstu wspólnego z Jackiem Liwińskim *Szkolnictwo wyższe* i
odrębnego tekstu Richarda Woodwarda *Innowacje*

Oddziaływanie na zwiększenie innowacyjności

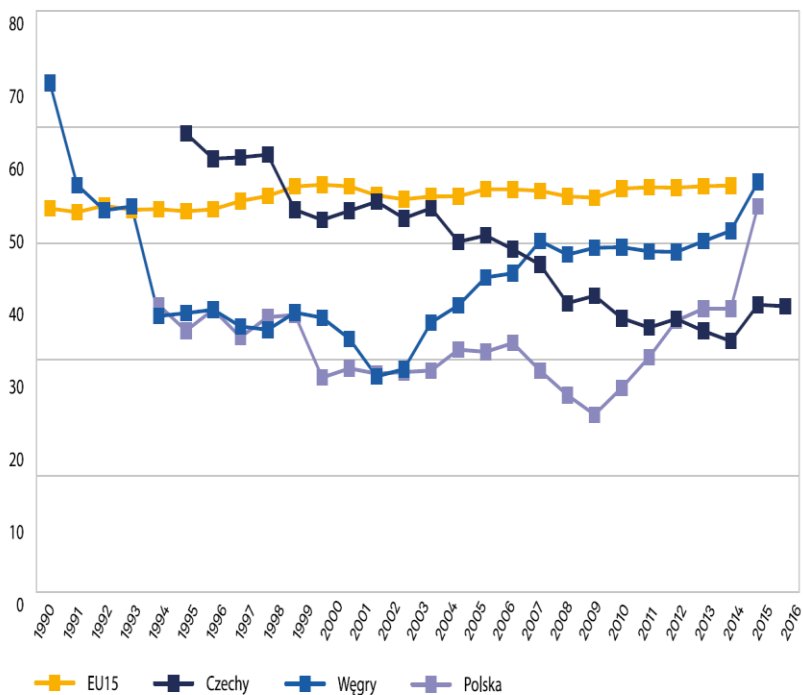
- Otwartość rynków (towarowy, usług, kapitału), imitacja technologii, rozwój przedsiębiorczości, bodźce zwiększające zaangażowanie w B+R
- Publiczne wspomaganie innowacyjności (produktowej, procesowej), współpracy nauki z przemysłem z udziałem środków unijnych np. działalność PARP, NCBiR
- Zaangażowanie środków w naukę i stymulacja do udziału w projektach badawczych UE (ramowe, Horyzont 2020) – ale mała skala ze strony Polski

Zmiany nakładów na B+R

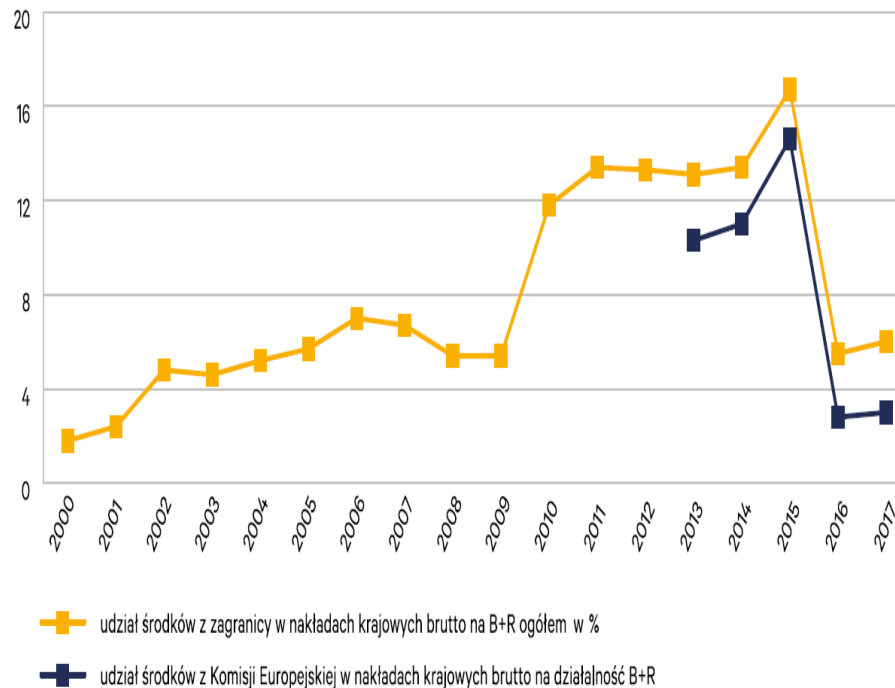

Po 2004 znaczny bezwzględny wzrost nakładów na B+R

Udział nakładów przedsiębiorstw i nakładów pochodzących z zagranicy i KE w wydatkach na B+R

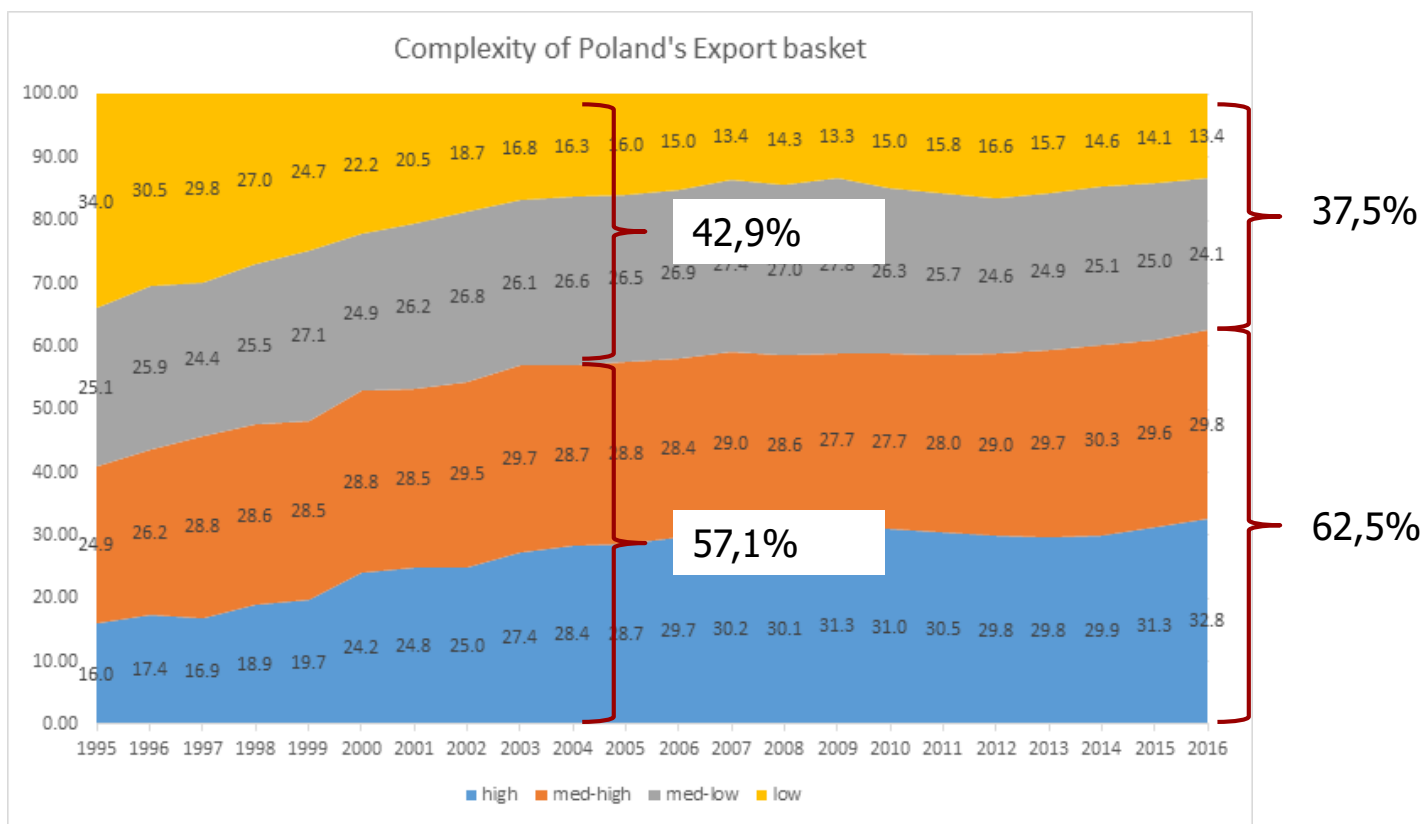

Istotny wzrost nakładów firm i spadek nakładów publicznych = zwiększony udział sektora prywatnego w nakładach na B+R

„Skokowe” zwiększenie wydatków ze źródeł zagranicznych w

Struktura eksportu pod względem innowacyjności

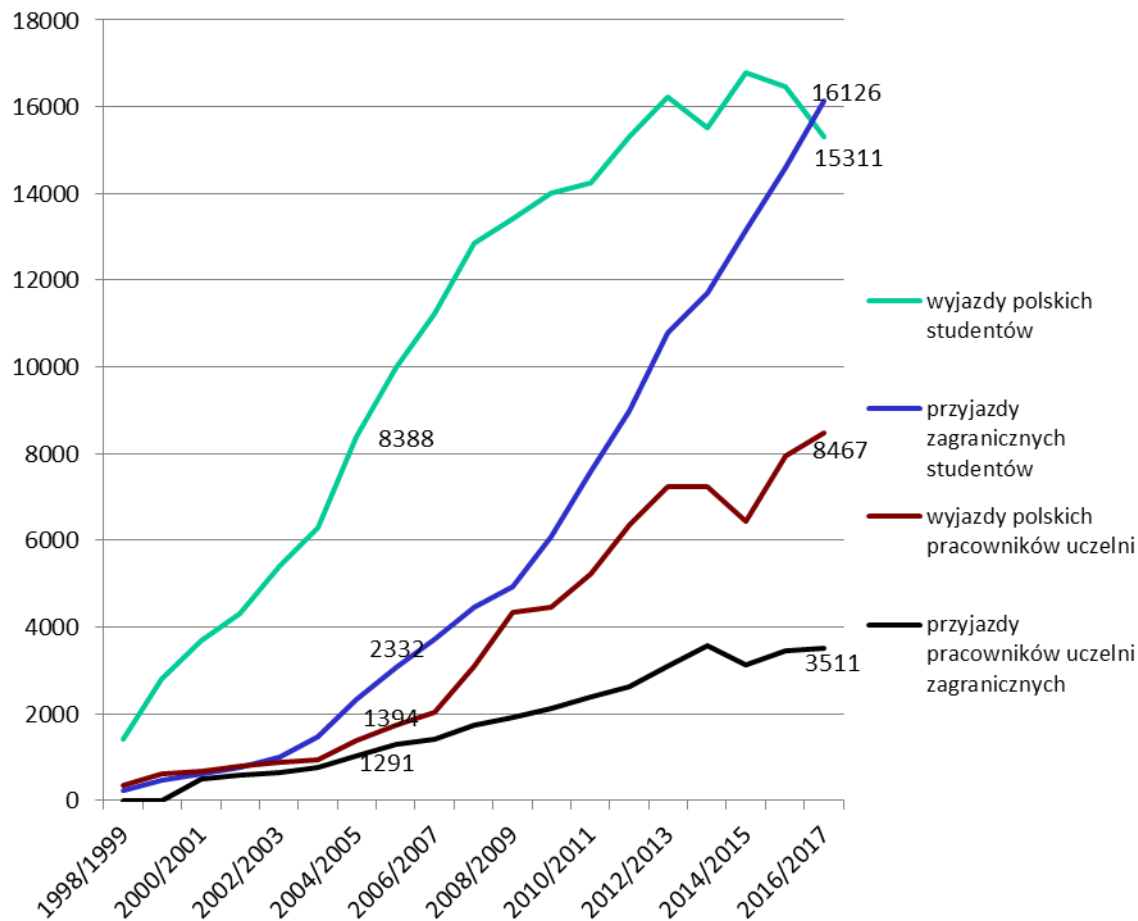
Niedostatki

- KE 2018 – znacznie poniżej potencjału Polski
  - ❖ Uczelnie
    - niedostatecznie kształcą doktorantów
    - niedostatecznie atrakcyjne dla studentów zagranicznych
  - ❖ Niska liczba wniosków patentowych
  - ❖ Niski udział inwestycji z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka
  - ❖ Niskie nakłady na B+R
    - W sektorze prywatnym 46% średniej UE
    - W sektorze publicznym 30% średniej UE
  - ❖ Innowacje w MSP – wszystkie wskaźniki poniżej 10% UE

Zmiany instytucjonalne w uczelniach

- Proces Boloński (od 1999)
  - ❖ dwustopniowość studiów
  - ❖ programy studiów odnoszące się do efektów kształcenia
  - ❖ nauczanie języków obcych
  - ❖ ramy kwalifikacji
  - ❖ Europejski System Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS)
  - ❖ Suplement do Dyplomu
  - ❖ system nadzoru nad jakością studiów
- Erasmus (od 1998)
  - ❖ Wymiana studentów (studia i praktyki)
  - ❖ Wymiana nauczycieli
  - ❖ Wymiana pracowników administracji uczelnianej

Wymiana międzynarodowa w ramach projektu Erasmus

Skala

- Bezwzględnie duża (203 tys. wyjeżdżających i 122 tys. przyjeżdżających)
- Względnie mała – ok. 6% studentów (cel w UE 20%)

Korzyści - samoocena

- wzrost kompetencji zawodowych
- wzrost umiejętności językowych
- rozwój osobowości

Korzyści – badania

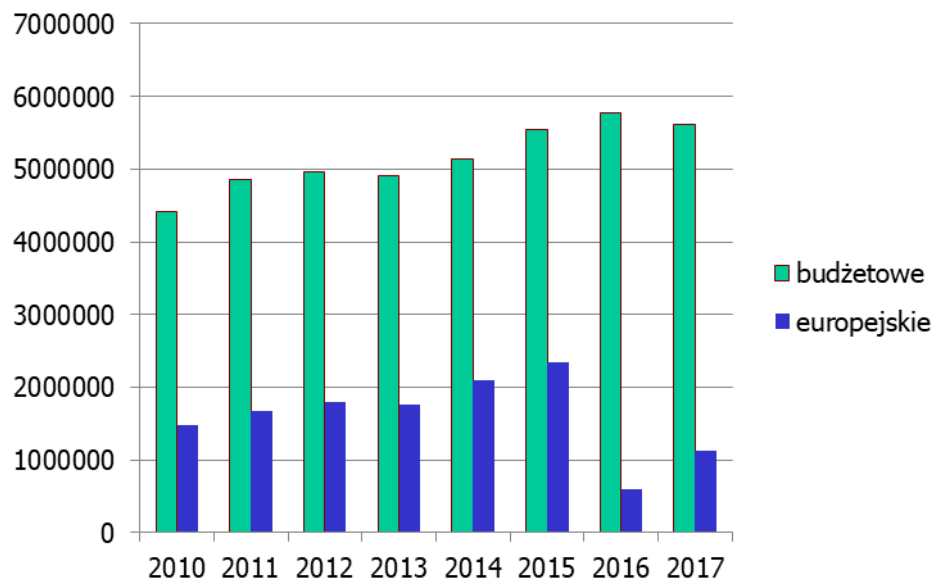
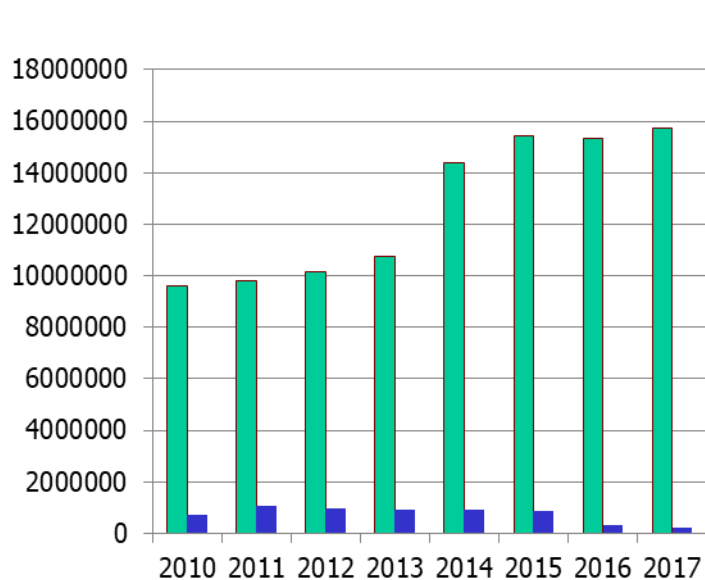
- nieco zwiększona zatrudnialność (w tym wyraźnie za granicą)
- niewielki przyrost płac

Zmiany instytucjonalne - ocena

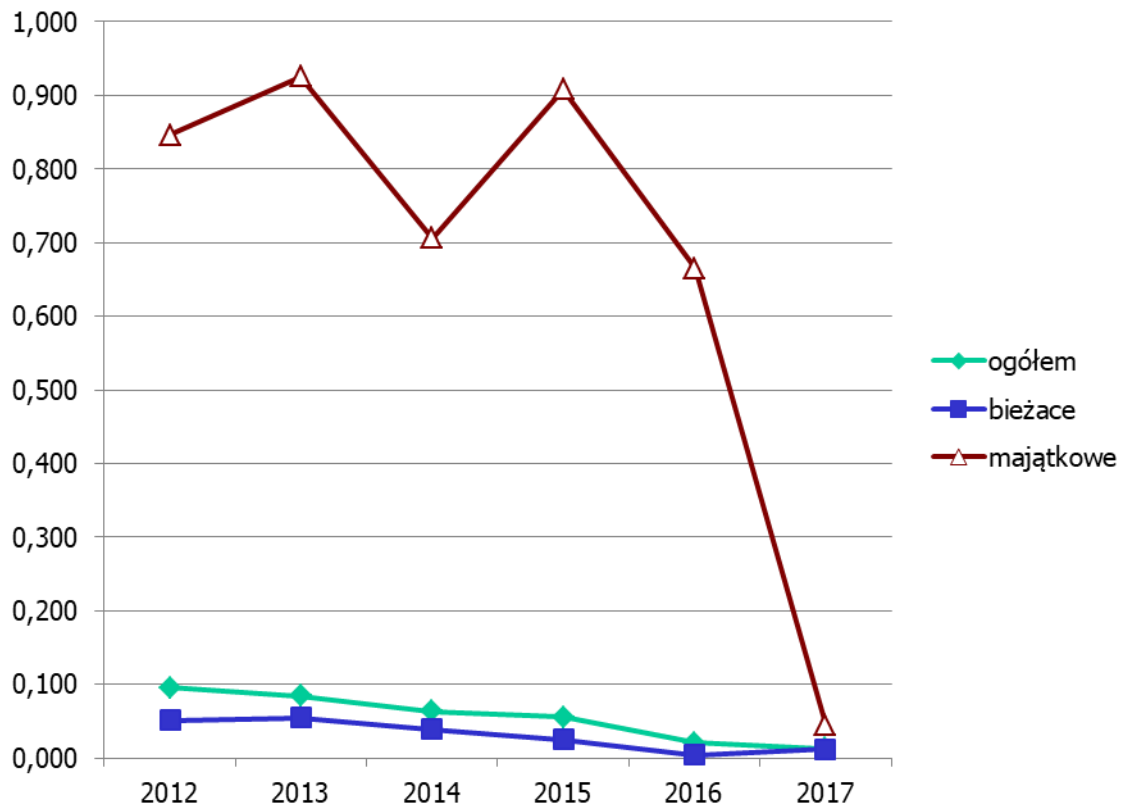
- Powierzchnowość i znaczna biurokratyzacja wdrażania procesu bolońskiego, co nie podważa jego ogólnie pozytywnego znaczenia
- Mechanizmy i środki wspierające zmiany w programach operacyjnych np. PO WER
  - ❖ modernizacja studiów, by bardziej odpowiadały na potrzeby gospodarki i rynku pracy
  - ❖ ułatwienie transferu absolwentów ze studiów do pracy, (staże pracy, praktyki zawodowe, rozwój akademickich biur karier
  - ❖ modernizacja studiów doktoranckich, w tym szczególnie na tworzenie doktoranckich studiów interdyscyplinarnych
- Miękka presja na modernizację instytucjonalną
  - ❖ przykłady pozytywne: informatyzacja danych o szkolnictwie wyższym, system monitorowania losów absolwentów
  - ❖ przykłady mniej pozytywne: słaby nacisk na podniesienie rangi pracy dydaktycznej, jej wolna modernizacja, ograniczenia motywacyjne do realizacji badań

Finansowanie nauki i szkolnictwa wyższego ze środków europejskich

1,3% do 9,9% środków wydawanych na szkolnictwo wyższe i od 9,4% do 29,8% na naukę pochodziło z UE

Rola środków europejskich w wydatkach majątkowych

Zasadnicze inwestycje w szkolnictwie wyższym po 2004 powstały z udziałem środków europejskich – od budowy kampusu UJ, UAM, UG po wyposażenie pracowni w wielu uczelniach

Zamiast podsumowania

- Wyraźne wchodzenie w Europejski Obszar Szkolnictwa Wyższego, Europejski Obszar Badawczy, poprawa jakości i widzialności (rankingi dostrzegają/zaczynają dostrzegać czołowe polskie uczelnie i wydziały, wybrane kierunki studiów) →ale to proces długotrwały
- Wiele zagrożeń ww.
- Ale dziś uczelnie są inne
- Powolność „rozkręcania” innowacji i bardzo daleka pozycja w rankingach ich dotyczących
- Instrumenty publicznego oddziaływania na innowacje i uczelnie zależne od środków unijnych